

Katfish
by Ellen Gallagher

Ellen Gallagher's gelaagde schilderspraktijk omvat collage, print, film en beeldhouwkundig reliëf.

Katfish (2021) is afgebakend door twee zeefdrukken die de ruimtes van Shimmer en Akwa Ibom omspannen. De beelden zijn frames uit *Krazy Kat* (1913-1944), een stripverhaal van George Herriman (geb. 1880 in Louisiana - gest. 1944 in Los Angeles).

In het stripverhaal heeft Ignatz de muis een hekel aan de polymorfe en meerstemmige Krazy Kat. Daarentegen houdt Krazy Kat wel van Ignatz en vat hij het geweld van de muis op als genegenheid. Herriman's Krazy Kat is vaak omschreven als een desoriënterende hallucinatie of droom waarin beeld, taal en identiteit zijn opgeschort, gelaagd en versluierd. Van kader tot kader verandert het geslacht en het ras van Krazy Kat, evenals het decor en de achtergrond van het stripverhaal.

In de eerste afbeelding van *Katfish* (2021) gooit Ignatz een baksteen naar de achterkant van het hoofd van Krazy Kat, wiens hoofd bij de inslag borrelt van hartjes, een uiting van onvoorwaardelijke liefde en genegenheid. In de tweede voorstelling kijkt Katfish (de waternicht van Krazy Kat) vragend toe hoe een vastgebonden en geblinddoekte Krazy Kat langzaam onder water zinkt, nadat ze door Ignatz en diens bemanning van een schip is gegooid. Om terug te komen op de baksteen die uit Ignatzs poot slingert: dit is de baksteen van gewelddadige normalisering, van onderdrukkende classificatie, die door Krazy Kat echter wordt aangezien voor een "liefdesraket". In antwoord op Krazy Kats betoverende en onverbidde liefde wordt een Midden-Atlantisch dierenrijk van verre verwanten gematerialiseerd om zo een nieuwe voorstelling van wat en waar thuis kan zijn te maken.

Katfish (2021) is met een herhalend patroon op onze muren gezeefdrukt. In dit drukproces zit een golfbeweging: scherm, volgende, scherm, volgende, scherm. Een beweging van hypnotiserende gelaagdheid, van kabbelende golven die drempels overschrijden zoals getijdenstromen in een rivier die als waterige lagen alles aanraken. Het kunstwerk wikkelt ons, het publiek, in een omhulsel en zo worden we erin ondergedompeld. Op die manier plaatst Gallagher ons samen met het kunstwerk in een

Hoofdstuk 4 van World as Lover, World as Self door Ellen Gallagher en Dora Economou Georganiseerd door Shimmer, Rotterdam en Akwa Ibom, Athene

3 september 2021 - 15 maart 2022, Rotterdam
15 september 2021 - 15 november 2021, Athene

Voor het laatste hoofdstuk van *World as Lover, World as Self* presenteert Shimmer and Akwa Ibom met trots *Katfish* van Ellen Gallagher en *Sun Rise Sun Set* van Dora Economou.

gedeelde hedendaagse geschiedenis waarin onze "stenen", die geërfde destructieve sociale constructies, onontkoombaar zijn en ontmanteld moeten worden. Dit is niet vrijgesteld van de geschiedenis, maar beziel met een heroverweging van politieke en familiale verbanden.

ELLEN GALLAGHER, geboren in 1965 in Providence, Rhode Island, woont en werkt afwisselend in Rotterdam, Nederland en New York, Verenigde Staten van Amerika. Gallagher bouwt complexe, veelgelaagde werken die schipperen tussen de natuurlijke wereld, mythologie en geschiedenis. In haar proces ontdoet en herschrijft ze gedachtenspinsels, vaak over lange perioden en over onderling verbonden werkstukken. Gallaghers werk is in een zeer veelzijdige carrière verenigd door wat zij een 'jitter' of schok, noemt, een intellectuele benadering waarbij esthetische mogelijkheden worden losgeschied uit seismische barsten die onder het oppervlak van culturele entiteiten gewoonlijk als onbreekbaar en ondoordringbaar worden beschouwd. Haar fascinerende composities, die schilderijen, tekeningen, collages en celluloidprojecties omvatten en waarin techniek en materiaal samensmelten tot syncretische vormen, ontstaan uit een proces van herstel en wederopbouw. De opeenstapeling en het uitwissen van media resulteert in palimpsestische en topografische oppervlakken die dikwijls gesneden, ingelegd, gemonteerd, afgedrukt, gevlekt en gegraveerd

zijn. Gallagher's werk is opgenomen in vele belangrijke internationale museumcollecties, waaronder MoMA, New York; Albright Knox Art Gallery, Buffalo; The Metropolitan Museum of Art, New York; The Art Institute of Chicago; MCA Chicago; MOCA, Los Angeles; Philadelphia Museum of Art, New York; Whitney Museum of Art, New York; Tate Modern, Londen; Irish Museum of Modern Art, Dublin.

Sun Rise Sun Set door Dora Economou

Voor Shimmer zal de Atheense kunstenaar Dora Economou een verzameling dia's van zonsop- en ondergangen van verschillende locaties laag op de muur van Shimmer projecteren. *Sun Rise Sun Set* is een soort muurschildering die de opkomende en ondergaande zon in de Rotterdamse haven, gezien door de ramen van Shimmer, weerspiegelt. De werken moedigen het publiek aan om het werk al op de grond liggend of zittend te ervaren. De intimiteit van het werk nodigt uit tot stille kwetsbaarheid. Zwevend boven een grondschildering, die van de vloer van Akwa Ibom is gelicht, schijnen fragiele origami zonsopgangen en zonsopkomsten. Verlicht door het geprojecteerde licht van de diaprojector stralen de werken de hoop uit zoals geassocieerd met schemering en dageraad.

Sun Rise Sun Set is een doorlopende reeks foto's, dia's, tekeningen, beelden en een boek waar Economou sinds het voorjaar van 2020 aan werkt vanaf het vulkanische eiland Nisyros; "Embórios, Nisyros, no street number," zoals ze schrijft. Deze werken verwijzen naar de ochtendglorie, wanneer de zon opkomt of het volle daglicht aanbreekt, en de ogenschijnlijke afdaling van de zon onder de horizon wanneer het avond is. Opgedragen aan haar vader, die er volgens haar "iets mee heeft", lijken de zonsopgangen en zonsopgangen die Economou heeft gezien, gefotografeerd, getekend en vervolgens overgebracht op de muren van het eilandhuis waar ze verbleef, ook aan hem toe te behoren. Zoals ze schrijft, zijn de op- en ondergangen "een van de weinige dingen die altijd enigszins zinvol zijn". Op de muur boven haar slaapkamerraam, dat naar het oosten wees, heeft Economou met carbonpapier een zonsopgang gekopieerd op de keukenmuur, die naar het westen wees, maakte ze een tekening van de zonsopgang. Elke dag verzamelde ze zulke zonnebeelden en creëerde zo zowel een secundaire klok als een onwaarschijnlijke taxonomie, één die deze romantische troep uit zijn verband ruikt en nieuw leven inblaast op een

manier die ons helpt "onze afgezonderdheid los te laten".

DORA ECONOMOU werd in 1974 geboren in Athene, waar ze woont en werkt. Ze is afgestudeerd aan de Athene School of Fine Arts en het Pratt Institute, New York. Ze werkt aan beeldhouwwerken, fotografie en geënceneerde schetsen van rekvisieten en mannen. Haar werk is internationaal tentoongesteld, onder andere in Radio Athènes; Athens Municipality Art Centre; National Museum of Contemporary Art (EMST); Onassis Foundation Cultural Centre; DESTE Foundation; The Breeder; 2nd & 3rd Athens Biennale; Gazonrouge, Athens; Palimpsest, San Vito al Tagliamento; Transmission, Glasgow; Artspace, Sydney; 1st Saint-Tropez Cultural Summer. Ze wordt vertegenwoordigd door RIBOT Arte Contemporanea, Milaan; en Françoise Heitsch, München.

Geïnspireerd door milieuactivist en Boeddhistisch filosoof Joanna Macy, wendt **WORLD AS LOVER, WORLD AS SELF** zich tot hedendaagse kunst om ons te helpen “onze afgescheidenheid op te geven” en het “residu” van de wereld dat we denken te kennen, in beschouwing te nemen. Ons programma gebruikt hiervoor het concept ‘defamiliarization’ als middel om “hetgeen vertrouwd is, vreemd te maken” – om zo het zelf, en onze gemeenschap in het verlengde daarvan, te herdefiniëren. Defamiliarization, of ‘esthetische afstand’, is een literaire en artistieke techniek bedacht door de Russische formalisten tijdens het uitbreken van de griep-pandemie van 1918. Volgens de formalisten gebruikt de techniek taal op een manier waardoor gewone objecten worden heroverwogen; waardoor dat wat voor ons ligt, aan onze veronderstelde narratieven voorbij zou kunnen gaan. Het is een transformatieproces door middel van taal, om onze perceptie om te vormen. Het is urgent. Hoe kunnen lichamen, technologieën en modi voorbij de vooraf gedefinieerde culturele aannames worden gebracht, om zo te kunnen de-categoriseren? Om van gedaante te veranderen, te vervormen, te fonkelen en te glinsteren. In dit programma vervreemden we, niet om een ander’ te creëren, maar om gemeenschap radicaal te heroverwegen; om met de wereld te verbinden als geliefde, als zelf.

Gedurende meer dan een jaar heeft Shimmer tentoonstellingshoofdstukken samengesteld van kunstenaar Magali Reus, Harm van den Dorpel, Geo Wyeth en nu van Ellen Gallagher en Dora Economou, en die in en uit elkaar overvloeien. Wij zien het in elkaar vloeien van de hoofdstukken als vergelijkbaar met de crossfade in film of muziek. De kunstwerken zullen zo in elkaar vervloeien dat er verstrengelde relaties en netwerken van associaties ontstaan. Onze benadering vormt ook de basis van onze relatie met Akwa Ibom die de tentoonstelling benadert als de hoofdstukken in een boek en ruimte geeft aan experimentele manieren van receptie en het consumeren van het vervolg leven van kunstwerken.

Waalhaven Oostzijde 1, 3087 BM Rotterdam
(on the second floor)
Currently open by appointment

W: www.shimmershimmer.org
E: @shimmerrotterdam
IG: [@shimmer_rotterdam](https://www.instagram.com/@shimmer_rotterdam)

SHIMMER is een curatorische studio gevestigd in Rotterdam, en in 2017 opgericht door Eloise Sweetman en Jason Hendrik Hansma. Shimmer is beïnvloed door de lezing Shimmer, when all you love is being trashed, van antropoloog en feministisch theoreticus Deborah Bird Rose. Haar kennis zet ons aan tot bescheidenheid, tot opletten en aandachtig luisteren. Op deze wijze hopen we dat de kunstwerken, kunstenaars, publieken en materialen zich verenigen en uitstrekken over en in de tijd. We hopen dat zij ademruimte bieden aan deze entiteiten, om tijd en ruimte met ons te delen. Zij aan zij met onze tentoonstellingen staan het evenementenprogramma *Sunday Mornings With*, het informele online programma *Across The Way With*, waarin voordrachten worden gedeeld, en de online mixtape *On The Waves With*. Hiermee bewegen we zowel in de persoonlijke als de publieke ruimte.

AKWA IBOM is een non-profit tentoonstellingsruimte (opgericht in 2019) die volgens de logica van een boek is opgezet en die de verlengde levensduur van tentoonstellingen wil verkennen door zich op alternatieve fotografische documentatie en tekstuele bemiddelingsmethoden te richten. Akwa Ibom is geïnteresseerd in tentoonstellingen die vanuit verschillende disciplines werken en die geografische en historische contexten samenbrengen om gedeelde gevoeligheden te openbaren en nieuwe verhaallijnen te smeden.

Akwa Ibom is uit een doorlopende samenwerking tussen Otobong Nkanga en Maya Tounta ontstaan en is aan Nkanga's werk *Carved to Flow* gelinkt. Het is één van de vele initiatieven die gedeeltelijk door het werk dat Nkanga in 2017 als een zelfstandige draagstructuur heeft opgezet worden ondersteund. Akwa Ibom is vernoemd naar de staat in Zuid-Nigeria waar Nkanga's geboortegrond ligt, en vormt daarmee ook de basis voor de Carved To Flow Foundation die Nkanga in 2018 heeft opgericht. De naam verwijst met opzet naar de verstrengeling van de geografische gebieden die bij de totstandkoming en de vorming van de ruimte in het centrum van Athene betrokken zijn.

